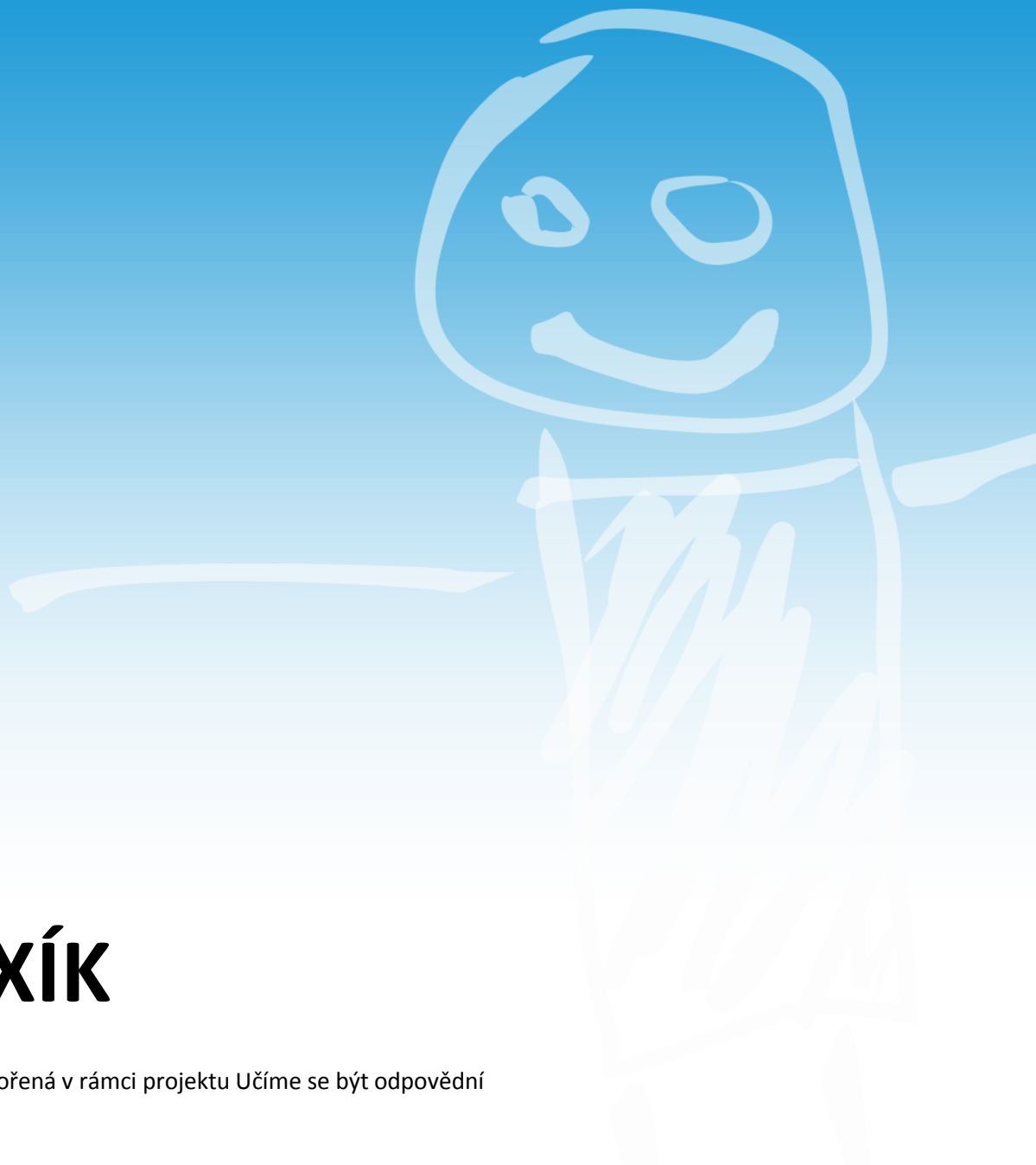

učíme se
být odpovědní

MAXÍK

Metodika vytvořená v rámci projektu Učíme se být odpovědní

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Ústecký kraj

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah

Obsah	1
Informace o projektu	2
Úvod	4
Popis jednotlivých lekcí	6
1. Barvy	6
2. Geometrické tvary	7
3. Propojení barev a geometrických tvarů	10
4. Sluchová analýza a syntéza I	12
5. Jazyková výchova	15
6. Matematické představy	17
7. Hrubá motorika aneb sportem ke zdraví	18
8. Prostorová orientace a pravo - levá orientace	19
9. Rozvoj motoriky mluvidel	22
10. Jazyková a hudební výchova, aneb máme rádi zvířata	24
11. Rozvoj jemné motoriky	27
12. Rozvoj jemné motoriky II.	28
13. Rozvoj jemné motoriky + grafomotorika	30
14. Rozvoj sluchového vnímání	32
15. Sluchová analýza a syntéza II – hláskování, cvičení pro nácvik čtení genetickou metodou ..	33
Přílohy (k rozstříhání)	36
1. Příloha číslo 1 – k využití v 2., 3. 8. lekci.	36
2. Příloha číslo 2 – k využití ve 4. lekci	37
3. Příloha číslo 3 - k využití v 5. lekci	39
4. Příloha číslo 4 – k využití v 10. lekci	40
5. Příloha číslo 5 - k využití v 15. lekci	41

Informace o projektu

Metodika programu „Maxík“ je vytvořena v rámci projektu **Učíme se být odpovědní**, číslo projektu CZ.1.07/1.2.35/01.0006 realizovaného v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a financovaného z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

Hlavním cílem projektu je zlepšit rovné příležitosti dětí a žáků, zejména těch dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v regionu Ústeckého kraje, zvláště pak v regionu obcí Obrnice a Litvínov, kde se většina projektových aktivit bude realizovat.

Projekt bude realizován příjemcem grantu společně se třemi partnery projektu (2x ZŠ - Soukromá sportovní základní škola Litvínov, Základní škola Obrnice a Mateřská škola Obrnice) a jednou spolupracující mateřskou školou (MŠ Litvínov, Gorkého 1641).

Projektové aktivity se zaměřují zejména na vytvoření a pilotním ověření balíčku podpůrných školních vzdělávacích programů pro děti od 3 let věku a žáků základních škol zejména pro cílové skupiny mající speciální vzdělávací potřeby a rozvinutí principu otevřené mateřské školy.

Projekt je realizován po dobu 24 měsíců od 1.3.2012 do 28.2.2014.

Cílové skupiny projektu jsou následující:

1. děti a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami od 3 let věku (mateřská škola)
2. žáci základní školy se speciálními vzdělávacími potřebami a žáci, kteří jsou ohroženi předčasným odchodem ze vzdělávání
3. rodiče těchto dětí a žáků
4. pracovníci škol a školských zařízení
5. vedoucí pracovníci škol a školských zařízení

Partneři projektu a kontakty na ně:

Příjemce grantu:

- **Rekvalifikační a informační centrum s.r.o.**, Báňská 287, Most; email: info@ric-most.cz; tel. 476 104 912

Partneři projektu

- **Sportovní soukromá základní škola s.r.o.**, Podkrušnohorská 1677, Litvínov; email: reditel@sszslitvinov.cz; tel. 476 752 896

- **Základní škola Obrnice**, Mírová 167, Obrnice; email: zsobrnice@iol.cz; tel. 476 107 985
- **Mateřská škola Obrnice**, Nová výstavba 168, Obrnice; email: msobrnice@volny.cz; tel. 476 118 212

Spolupracující subjekt:

- **Mateřská škola Litvínov**, Gorkého 1641, Litvínov; email: ikuklova@email.cz; tel. 476 753 228

Úvod

Podpůrný program MAXÍK je určen pro děti předškolního věku, u kterých je předpoklad výskytu speciálních vzdělávacích potřeb. Jednotlivá setkání probíhají v mateřských školách, mohou se jich účastnit rodiče.

Program je zaměřen na nácvik dovedností potřebných pro úspěšný vstup do základní školy. Skládá se z 15 dvacetiminutových lekcí. Jednotlivé lekce se skládají ze tří částí - pozdrav + motivace (cca 5 minut), vlastní aktivita (10 minut), hra + závěr (5 minut). V jednotlivých lekcích jsou jednodušší i náročnější úkoly (např. odstíny barev) a to z důvodu, že složení skupiny dětí může být velmi odlišné. Autorský kolektiv doporučuje použití programu Maxík ve skupinách 10-15 dětí předškolního věku. V některých lekcích je zařazena i aktivita „pro rychlíky“. Nabídka činností přesahuje 20 minut. Toto je záměr, je to spíše nabídka činností, ze které si pedagog vybere ty nejvhodnější – dle prostorových i materiálních podmínek MŠ, potřeb dětí, zkušeností učitele. V ideálním případě absolvuje skupina všechny lekce. Jednotlivé lekce na sebe navazují a jsou zařazeny podle obtížnosti, proto je vhodné dodržet stanovené pořadí. V případě potřeby je však možné některou lekci rozfázovat na dvě a jinou vynechat.

Jednotlivé lekce jsou stejně strukturované a každá začíná na novém listě, což přispívá k lepší přehlednosti celé metodiky.

Každá lekce je zaměřena na rozvoj jiné dovednosti, ale dle časových možností, volby učitele a potřeb dětí je možno zařadit i procvičování jiných dovedností. Celý program využívá metodu multisenzoriálního učení, zapojením všech smyslů dochází u dětí ke kvalitnějšímu a trvalejšímu zapamatování.

Záměrně jsou využívány pomůcky a hračky ze třídy, dětem jsou známy, blízké a přichází s nimi do každodenního kontaktu. Pomůcky potřebné k dané lekci jsou uvedeny vždy v úvodu. V příloze jsou pomůcky určené k rozstříhání a zalaminování. Některá pomůcka bude využita v několika lekcích, proto je doporučeno dodržet uvedené instrukce (např. počet, barvu). Vždy je potřeba aktivitu dětem dobře vysvětlit a učitelkou předvést.

4. a 15. lekce (Sluchová analýza a syntéza) – tyto aktivity jsou zařazeny z důvodu, že dnešní ZŠ nabízejí k nácviku počátečního čtení genetickou i analyticko-syntetickou metodu. V době práce s dětmi není známo, jakou metodou bude u dětí čtení vyučováno. Domnívám se, že cvičení v obou lekcích prospěje dětem bez ohledu na to, jakou metodou budou v budoucnu vyučovány, a pro rozvoj jejich sluchového vnímání je vhodné zařadit obě lekce.

Na oblast sluchového vnímání (14. lekce) je málo dostupných materiálů. Pro rodiče i pedagogy bývá tato oblast nejnáročnější, proto je této oblasti věnována nemalá pozornost.

Každá lekce bude zahájena společným pozdravem – říkanka doprovázená pohybem:

„Dobrý den, dobrý den, - stoj spatný, ruce v bok, 2x úklony mírně stranou, střídavě vlevo a vpravo

dneska máme hezký den. - stoj spatný, krouživý pohyb paží směrem dolů, končíme v připažení

Ruce máme na tleskání - stoj spatný, tleskáme

a nožičky na dupání. – stoj spatný, dupáme

Dobrý den, dobrý den, - stoj spatný, ruce v bok, 2x úkoly mírně stranou, střídavě vlevo a vpravo

dneska zlobit nebudem! – stoj spatný, předpažit pokrčmo, kroužení rukou v zápěstí

(vyjádření slůvka NE!)

Zkušenosti a doporučení z pilotního

- Metodika plně odpovídá požadavkům na předškolní vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Zařazování mladších dětí (tj. od 3 do 5 let) se neosvědčilo, neboť zvolené aktivity jsou pro děti vzhledem k jejich nízkému věku ještě obtížné a neodpovídají fyziologickému stupni vývoje.
- V rámci realizace se osvědčil počet přítomných dětí minimálně v rozmezí 10-12. Nízký počet přítomných dětí neumožňuje plnohodnotnou kooperaci.
- Vyskytují-li se ve skupině děti s výraznějšími speciálními vzdělávacími potřebami, nedoporučujeme snižovat počet dětí ve skupině, ale přizvat ke spolupráci dalšího pedagoga.
- Pokud se ve skupině objeví dítě, které dané dovednosti zvládá s obtížemi, doporučujeme činnosti zařazovat i v průběhu výchovně vzdělávacího procesu dané MŠ (např. při ranních a odpoledních činnostech, při individuální práci atd.).
- Doporučujeme jednotlivé obrazové přílohy zvětšit dle potřeby dané skupiny.
- Jako přínosné sledujeme využití vlastních pomůcek, potřeb a materiálu, neboť jsou dětem důvěrně známé a snadněji se tak v problematice orientují (např. odstíny barev – vlastní pastelky, barevné papíry nebo geometrické tvary – využití didaktické hry „Magnetická skládanka“).

Popis jednotlivých lekcí

1. Barvy

Očekávaný výstup: Pojmenuje a vyhledá základní a doplňkové barvy (základní - červená, žlutá, zelená, modrá, hnědá, bílá, černá, doplňkové – oranžová, růžová, fialová). Vyhledá odstíny barev (světle x tmavě zelená, modrá)

Pomůcky: Jednobarevné hračky ze třídy dle výběru učitele (např. zelené autíčko, žlutý hrneček, červená kostka, hnědá kočička.....), hračky dle výběru dětí

Místo realizace: část třídy s kobercem

POZDRAV + MOTIVACE

- Úvodní pozdrav
- Povídání o barvách – jaké známe barvy (vyjmenování), jaké barvy máme rádi, jakou barvu mají trička, která máme dnes na sobě? Umíme barvy přirovnat? „Žluté jako sluníčko, červená jako jahoda, zelená jako tráva.....“

VLASTNÍ AKTIVITA

- Děti se rozejdou po třídě a najdou hračku, se kterou si dnes (včera) ráno hrály, kterou mají rády.....a zkouší na ní určit barvy
- Učitelka si připraví několik (nejlépe jednobarevných) hraček ze třídy (např. červené autíčko, žlutý hrneček z dětské kuchyňky, zelenou kostku aj.) a společně v kroužku pojmenují hračky, poté barvy a pak propojí barvu s hračkou – děti se střídají a ukazují - „To je červené autíčko“ – další „To je žlutý hrneček“..... Poté učitelka říká „Ukaž mi hračku, která je červená“ (žlutá, zelená modrá....).“
- Každé dítě dostane do ruky učitelkou vybranou hračku a hledá ve třídě jinou, ale stejné barvy – zde je možno ukázat dětem odstíny barev.

HRA + ZÁVĚR

- Zopakování barev, následuje hra „Čáp ztratil čepičku“
Popis hry - Hráči se rozestaví na čáru na jedné straně třídy a na druhý konec si stoupne vyvolávač. Vyvolávač začíná slovy: „Čáp ztratil čepičku, měla barvu barvičku.“ Vybere si barvu a nahlas ji zvolá. Ostatní hráči se musí dotknout příslušné barvy na svém oděvu. Ti co se dotknou určené barvy, mohou v klidu přejít na druhou stranu. Zbytek hráčů musí riskantně přeběhnout, aniž by je vyvolávač chytil. Jestliže se jim to nepodaří, v dalším kole chytají společně s vyvolávačem. Hra končí, když zůstane poslední hráč. Ten vystřídá vyvolávače a hra může pokračovat.
- Zhodnocení práce

2. Geometrické tvary

Očekávaný výstup: Pojmenuje a vyhledá základní geometrické tvary (kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník)

Pomůcky:

- Balicí papír s jednobarevně (černě) nakresleným obrázkem složeným jen z geometrických tvarů (domeček se sluníčkem)
- Magnetická tabule s magnety
- Rozstříhané geometrické tvary – viz příloha - kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník (z barevných čtvrtek nebo zalaminované barevné papíry) – každý geometrický tvar ve třech velikostech (malý, větší, největší = tzn. celkem má 12 geometrických tvarů) – každý z nich v jiné barvě - bílá, žlutá, zelená (světle a tmavě), červená, modrá (světle, tmavě), hnědá, černá, růžová, oranžová, fialová
- Obruč
- Šátek

Místo realizace: část třídy s kobercem

POZDRAV + MOTIVACE

- Úvodní pozdrav
- Na velký balicí papír (připevní se na magnetickou tabuli) učitelka nakreslí černou fixou obrázek složený jen z geometrických tvarů (domeček se sluníčkem) – děti popíší, co vidí (co jim obrázek připomíná), proč myslí, že je na tabuli zrovna tento obrázek

VLASTNÍ AKTIVITA

- Na učitelkou předkresleném obrázku hledají stejné tvary různých velikostí (a zkouší je společně pojmenovat)
- Na koberec učitelka rozloží barevné geometrické tvary a společně si je zkouší pojmenovat. Dítě dostane (vyber si) do ruky jeden geometrický tvar (pojmenuje ho) a hledá na tabuli totožný (jiné velikosti).
- Každé dítě dostane do ruky jeden geometrický tvar (pokud bude deset dětí, dva zbudou), běhají po třídě a na domluvený signál (triangl) vyhledají kamaráda se stejným geometrickým tvarem - tím vzniknou skupiny, které učitelka vyzve k pojmenování geometrického tvaru.
- Aktivitu je možno zopakovat několikrát.

HRA + ZÁVĚR

- Zopakování geometrických tvarů a jejich poznávání po hmatu (dítě zavře oči nebo geometrický tvar se nechá pod šátkem, má ho za zády.....). Pokud má MŠ k dispozici, může využít trojrozměrné (např. militavonové)
- Pro rychlíky – dítě dá pod šátek obě ruce a zkouší poznat, ve které ruce má větší a ve které ruce menší geometrický tvar (zařazení pojmu levá x pravá ruka)
- Zhodnocení práce

Předloha ke 2. lekci - Geometrické tvary

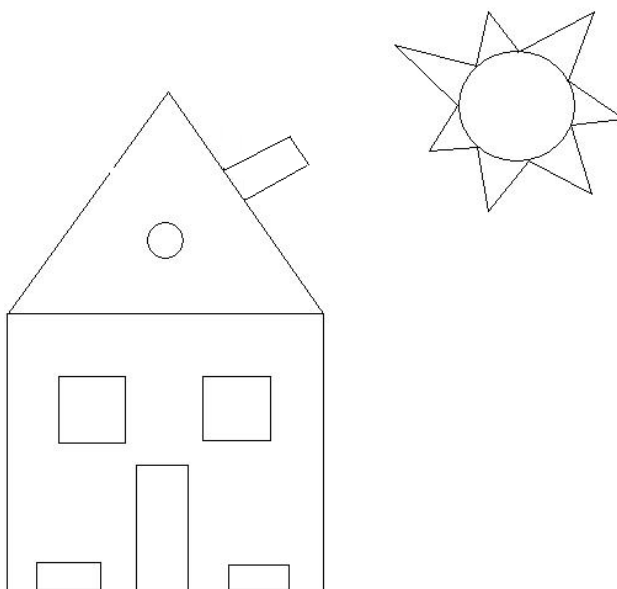
Obrázek se skládá pouze z geometrických tvarů:

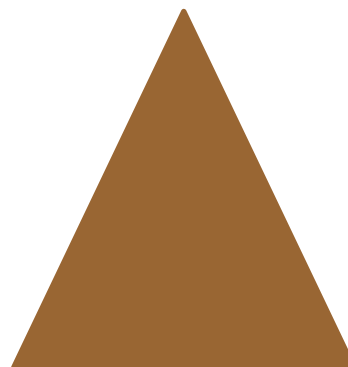
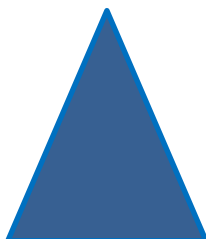
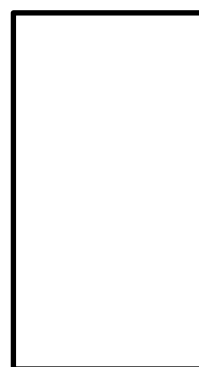
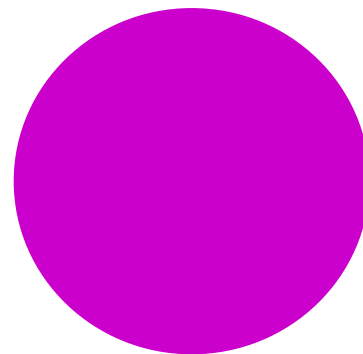
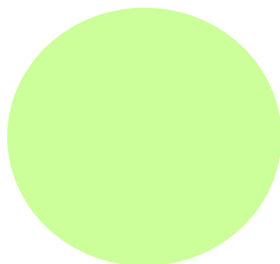
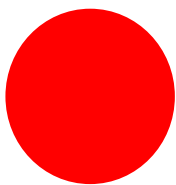
Kruh: 2 krát

Trojúhelník: 8 krát

Čtverec: 3 krát

Obdélník: 3 krát + komín, kde je vidět jen část obdélníku

Příloha číslo 1 - k využití ve 2., 3. a 8. lekci

3. Propojení barev a geometrických tvarů

Očekávaný výstup: Pojmenuje a vyhledá základní geometrické tvary, určí základní i doplňkové barvy, odstíny, reaguje na domluvený signál, dodržuje pravidla hry

Pomůcky:

- Rozstříhané geometrické tvary – viz příloha
- Triangl nebo CD přehrávač s dětskými písničkami
- Píšťalka
- Švihadla (popř. tkaničky, proužky papíru)

Místo realizace: třída s kobercem

POZDRAV + MOTIVACE

- Úvodní pozdrav
- Povídání o tom, jestli si děti vzpomínají, co jsme dělali na prvním a druhém setkání (barvy, geometrické tvary). Co jim připomíná to, co po třídě vidí (barevné geometrické tvary po koberci) – rozkvetlá louka, rozsypané bonbony, nepořádek na ulici.....). Učitelka může děti navést.....“Mně to připadá, jako bych byla na rozkvetlé louce. Víte proč, děti?”

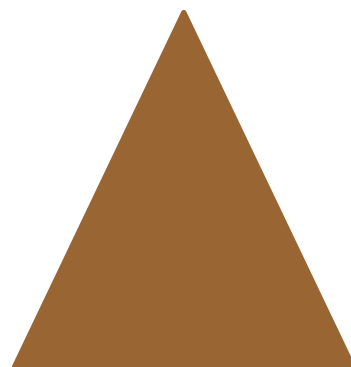
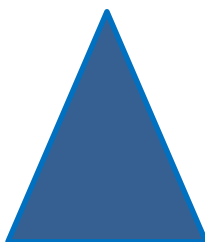
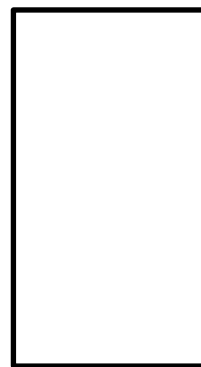
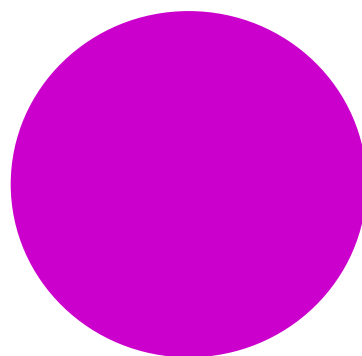
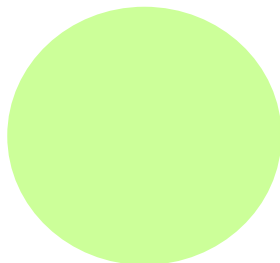
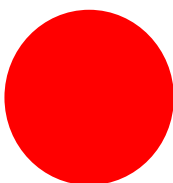
VLASTNÍ AKTIVITA

- Na celém koberci jsou rozloženy barevné geometrické tvary a ty představují kytičky. Děti jsou motýli (ukážeme si, jak létají) a poletují mezi nimi. Na signál (vypnutí CD) si sednou k nejbližší květině (tvaru) a dají ho nad hlavu – zopakování barev (odstínů).
- Geometrické tvary se opět rozloží po koberci, děti se staly řidiči a paní učitelka je dopravní policista, který dbá na dodržování dopravních předpisů (nestrkat se). Geometrické tvary představují překážky, děti mezi nimi kličkují a snaží se jim vyhnout. Na signál (písknutí na píšťalku) zastaví a opět geometrické tvary dají nad hlavu a pojmenují je.
- Děti si ponechají geometrické tvary a utvoří kroužek. Paní učitelka si také vezme geometrický tvar a říká: „Já mám zelený kruh“. Postupně se vystřídají všechny děti a řeknou, jaký mají geometrický tvar a jakou má barvu.
- Pro rychlíky – bude-li se práce dětem dařit, ve skupinách mohou ze švihadla (tkaničky, proužku papíru.....) vytvarovat stejný geometrický tvar, který měla jejich skupina

HRA + ZÁVĚR

- Děti utvoří dvojice – hry se účastní jeden z dvojice, učitelka rozmístí geometrické tvary po koberci a např. zavolá „Velký zelený kruh“ – jeden z dvojice vyběhne a snaží se ho první najít. Jakmile ho někdo z pěti dětí najde, hra se opakuje a děti se vystřídají. Každá dvojice si dává nasbírané geometrické tvary na předem určené místo. Vyhrává ta dvojice, která jich má nejvíce
- Zhodnocení práce

Příloha číslo 1 - k využití ve 2., 3. a 8. lekci

4. Sluchová analýza a syntéza I

– slabikování, cvičení pro nácvik čtení analyticko – syntetickou metodou

Očekávaný výstup: Vyslabikuje slovo, určí počet slabik ve slově

Pomůcky:

- Obrázky – jednoslabičná, dvojslabičná a trojslabičná slova - viz příloha
- Ozvučná dřívka pro každé dítě (popř. bubínky)
- 6 kuželek

Místo realizace: třída s kobercem

POZDRAV + MOTIVACE

- Úvodní pozdrav
- Motivace – učitelka na děti začne mluvit po slabikách..... Mi-lé dě-ti, dnes si bu-de-me hrát s pís-men-ky, se jmé-ny, s ob-ráz-ky a za-hra-je-me si ta-ké hru.

VLASTNÍ AKTIVITA

- V kruhu na koberci – Učitelka řekne: „Já jsem He – le – na“, postupně vyzkouší všechny děti vyslabikovat své jméno, poté učitelka své jméno vyslabikuje a současně tleská, děti postupně předvedou totéž, ve třetím kole každý své jméno vyťuká na zvuková dřívka
- Na procvičení slabik učitelka říká názvy zvířat (nebo barev, dopravních prostředků....) a děti vyťukávají na dřívka počet slabik
- Děti rukama o nohy vytleskají a vyslabikují jméno své maminky
- Ve třídě vyhledají a přinesou do kruhu svou nejoblíbenější hračku, počet slabik zkouší vydupat, vyspělejší děti mohou u víceslabičného slova střídat nohy
- Hra s obrázky (jednoslabičná, dvojslabičná, trojslabičná)

1. pes, 2. míč, 3. dům, 4. rýč, 5. čaj, 6. lev, 7. kůň, 8. býk, 9. med, 10. klíč,
11. auto, 12. kolo, 13. růže, 14. bota, 15. noty, 16. maso, 17. voda, 18. kuře,
19. ryba, 20. sova, 21. telefon, 22. autobus, 23. vidlička, 24. vajíčko,
25. kalhoty, 26. pastelky, 27. sluníčko, 28. žirafa

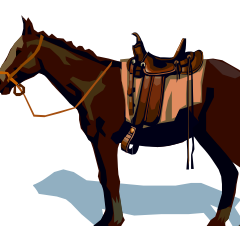
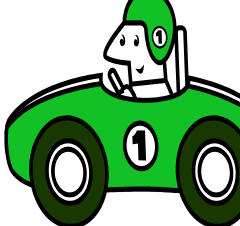
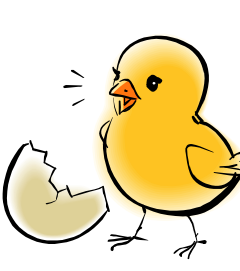
– na tři místa ve třídě dá učitelka kuželky, na jednom místě bude jedna kuželka (obrázky s jednoslabičnými slovy), na druhém dvě kuželky (obrázky s dvojslabičnými slovy, na třetím tři kuželky (obrázky s trojslabičnými slovy). Doprostřed kruhu rozloží obrázky. Dítě obrázek pojmenuje, vytleská (v dalším kole navrhneme pleskání, dupání, hru na dřívka), určí počet slabik a přiřadí ke kuželce. Hra končí, když uprostřed kruhu nezbudou žádné obrázky. Závěrečným úkolem dětí je postavit se ke kuželkám, kde je nejméně obrázků.

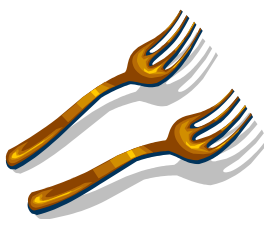
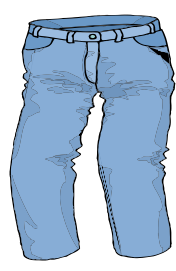
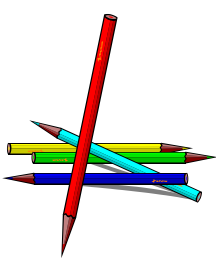
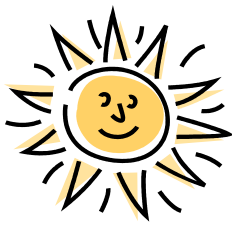
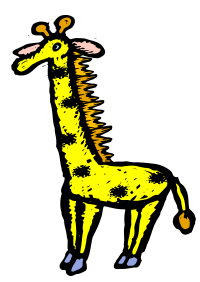
Obměnou – učitelka slabikuje některé slovo a děti přebíhají k příslušnému počtu kuželek

HRA + ZÁVĚR

- Hra na ozvěnu – Učitelka vytleská krátký rytmus, děti opakuji. Může zařadit i pleskání, dupání či hru na dřívka. V roli učitelky se mohou vystřídat i děti.
- Zhodnocení práce

Příloha číslo 2 – k využití v 4. lekci

1. 	2. 	3. 	4.
5. 	6. 	7. 	8.
9. 	10. 	11. 	12.
13. 	14. 	15. 	16.
17. 	18. 	19. 	20.

21. 	22. 	23. 	24.
25. 	26. 	27. 	28.

5. Jazyková výchova

Očekávaný výstup: Poslouchá čtenou pohádku a převypráví její obsah, vyhledá obrázky, které se rýmují, podle popisu vyhledá dané slovo

Pomůcky:

- Pohádka „O třech medvědech“ (Ieporelo), nakladatelství Librex
- www.primaknihy.cz
- Obrázky slov na tvoření rýmů – viz příloha
- Triangl

Místo realizace: třída s kobercem

POZDRAV + MOTIVACE

- Úvodní pozdrav
- Děti sedí nebo leží na koberci a poslouchají učitelku čtenu pohádku: „ O třech medvědech“, následuje převyprávění obsahu s pomocnými otázkami – všímání si toho, že medvědi mají postel, lžící, miskou..... větší než malé medvídky – tvoříme zdobněliny

VLASTNÍ AKTIVITA

- Ve třídě (ve školce) hledáme věci, které máme velké i malé (např. stůl paní učitelky je velký x stůl dětí je malý, židle x židlička, talíř x talířek, lžice x lžička, bota x botička, kostka x kostička, velké x malé umývadlo, ručník, WC, zábradlí.....) – a rozhovor o tom, proč to tak je a jestli to tak máme i doma.
- Na koberci - navážeme na téma doma rozhovorem na koberci o tom, jak se jmenujeme, jak nám říkají maminka a tatínek, když jim děláme radost (zdobněliny) a naopak, když zlobíme. Jak se nám líbí, když nám říkají kamarádi.....
- Pro rychlíky – zkusíme vyvodit první hlásku svého jména
- Tvoření rýmů – společně v kroužku na koberci si prohlédneme obrázky a pojmenujeme, co je na nich, hledáme dvojice slov, které se rýmují

HRA + ZÁVĚR

- Hra – učitelka rozmístí po třídě obrázky, které byly použity při tvoření rýmů. Děti utvoří dvojice a učitelka popisuje některý obrázek např. „Udělá nám to radost o Vánocích, i když máme narozeniny, rádi to rozbalujeme a těšíme se, co je uvnitř....“. Nikdo nesmí říci, co to je. Učitelka dá signál (triangl) a děti hledají obrázek. Kdo ho najde, dá ho na určené místo a hry se účastní druhý z dvojice (je na uvážení učitelky, jestli se děti budou střídat či se hry účastní všechny děti najednou). Hra končí vysbíráním všech obrázků, dvojice si obrázky sečtou (popř. s pomocí paní učitelky).
- Zhodnocení práce

Příloha číslo 3 - k využití v 5. lekci

6. Matematické představy

Očekávaný výstup: Rozliší více x méně, k číslu přiřadí množství v číselném oboru do šesti

Pomůcky:

- 10 kostek (ze hry „Člověče, nezlob se“)
- Triangl
- Větší šátek neb dva menší šátky
- Malý papír (A5) pro každého + tužka (pastelka)
- Hračky a pomůcky (1 panenka, 2 míčky, 3 auta, 4 pastelky, 5 kuželek, 6 kostek)

Místo realizace: třída s kobercem, třída se stoly a židličkami

POZDRAV + MOTIVACE

- Úvodní pozdrav
- Pod šátkem má učitelka připravené výše uvedené hračky a pomůcky v daném množství (dle možností MŠ je možno nahradit jinými). Učitelka je kouzelník a vykouzila některé pomůcky, se kterými si teď budeme hrát. Po odkrytí šátku děti postupně říkají, co vidí, snaží se o to, aby děti neopakovaly to, co již řekl kamarád (možno zopakovat i barvy).

VLASTNÍ AKTIVITA

- V kruhu na koberci - ukaž na jednu věc, pojmenuj ji, a pokud je na hromádce vícekrát, všechnu ji vyber a vytvoř před sebou hromádku, ve které budou pouze samé stejné věci.
- Po vytvoření šesti hromádek společné počítání (a ukázání na prstech), kolik věcí je v každé hromádce, kde je nejvíce, kde je nejméně, porovnávání, zda platí, že hromádka, v které je nejvíce věcí je vždy největší.....
- Počítání částí těla (Kolik máme nosů, očí, rukou, prstů.....?) Počítáme prsty na každé ruce zvlášť, rozšiřující dovednost je spočítat prsty na obou rukou dohromady.
- Učitelka formou hry na tělo utvoří zvuk a děti počítají, kolikrát ho udělala (zatleská, zapleská, zadupe, popř. zapíská, zacinká trianglem.....) – děti mohou počet ukázat na prstech, „vykřiknout“ – dle zadaných instrukcí učitelky
- Pro rychlíky – v roli učitelky se mohou vystřídat i děti
- Práce ve dvojicích u stolečků – vysvětlení pravidel hry - každý hodí kostkou a ten, kdo hodí vyšší číslo, si udělá čárku na svůj lísteček. Pokud hodí oba hráči stejně, bod mají oba dva. Vyhrává ten, kdo bude mít nejvíce čárek. (Obměnou hry může být, že si děti sedí v kruhu, nezaznamenávají čárky, ale kdo hodí vyšší číslo, udělá dřep (zašteká, udělá dřep.....)

HRA + ZÁVĚR

- Na koberci jsou puntíky, někde jeden, někde dva, tři, čtyři, pět, šest – děti chodí (běhají, skáčou) po třídě a na domluvený signál (triangl) se přesunou k počtu puntíků, které paní učitelka řekla
- Zhodnocení práce

7. Hrubá motorika aneb sportem ke zdraví

Očekávaný výstup: Překoná stanovené překážky, orientuje se v prostoru, dodržuje domluvená pravidla

Pomůcky: klavír, bubínek, 2 lavičky, kuželky, obruče, košík, švihadlo, 3 malé míčky, strachový pytel, lano

Místo realizace: třída, kde probíhá TV (ranní cvičení), tělocvična (dle možností MŠ)

POZDRAV + MOTIVACE

- Úvodní pozdrav
- Motivace – povídání o sportech, o tom, co kdo rád dělá (běhá, jezdí na koloběžce, na kole, plave.....). Povídání o tom, co nás dnes čeká, upozornění na bezpečnost. Učitelka danou aktivitu předvede, popř. vybere dítě, které ji předvede

VLASTNÍ AKTIVITA

- Rušná část – učitelka motivuje děti (pohybu může doprovodit hrou na klavír, přestane-li hrát, děti přestanou pohyb vykonávat a nehnutě stojí, popř. tempo pohybu určuje bubínkem, přestane-li hrát, děti přestanou pohyb vykonávat) a ony se po kruhu pohybují např. jako vojáci (pochodují), baletky (na špičkách, paže vzpažit), kačenky (v podřepu), hadi (plazí se), závodníci (běhají).
- Následuje vydýchání a cvičení s náčiním a na nářadí
- Chůze na lavičkách – dvě lavičky na pojené za sebou – chůze s upaženými pažemi, v závěru seskok a skok snožmo do obruče a z obruče (obruči může být za sebou více (3 – 5))
- Přeskakování laviček, kdy se dítě drží hran lavičky a snožmo přeskakuje lavičky, při zpáteční cestě slalom mezi kuželkami
- Výstup po žebřinách, dolů sklouznutí po hýždích (žíněnký), než se dítě vrátí na startovní čáru, doběhne na určené místo, kde je košík a 3 míčky a od vyznačeného místa (švihadlem) hází na cíl
- Prolézání „strachovým“ pytlem, při zpáteční cestě k cíli válení sudů
- Cvičení se švihadlem (lanem) – výběr dle učitelky – přeskakování nataženého švihadla, kdy nejprve je úplně nízko a zvyšuje se jeho výška, plazení se pod švihadlem, podbíhání točícího švihadla – drží učitelka + vybrané dítě. Při cestě zpět k cíli je možno po vyznačené trase skákat po jedné noze, kutálet míček mezi kuželkami

HRA + ZÁVĚR

- Hra „Rybičky, rybičky, rybáři jedou“ – Děti se postaví vedle sebe do řady. Jeden z nich je vybrán jako rybář - ten se postaví na druhý konec třídy (tělocvičny) a zavolá: "Rybičky, rybičky, rybáři jedou!" V té chvíli vyběhají proti řadě dětí, která mu v ten samý okamžik běží naproti. Děti se však snaží rybáři uniknout. Ti, které si rybář nachytá (dotkne se jich), se stávají rybáři stejně jako on. Hra se opakuje, rybářů přibývá. Rybáři to mají těžší - musí se při chytání rybek držet za ruce po celou dobu "lovu" - dělají síť. Cílem hry je udělat ze všech rybiček rybáře. Poslední rybka, která zbude, se stává prvním rybářem v novém kole hry.
- Zhodnocení práce

8. Prostorová orientace a pravo - levá orientace

Očekávaný výstup: Rozliší pojmy před, za, nad, pod, ujasnění pravé a levé ruky

Pomůcky:

- Obrázek s domečkem předkreslený na balicím papíře
- 10 bílých papírů velikosti A4 s vyznačením puntíkem uprostřed, kde děti budou začínat skládat geometrické tvary
- Rozstříhané geometrické tvary – viz příloha
- Triangl

Místo realizace: třída s kobercem

POZDRAV + MOTIVACE

- Úvodní pozdrav
- Motivace – „Děti, co to máte před sebou? Co si myslíte, že s tím vším budeme dělat?“

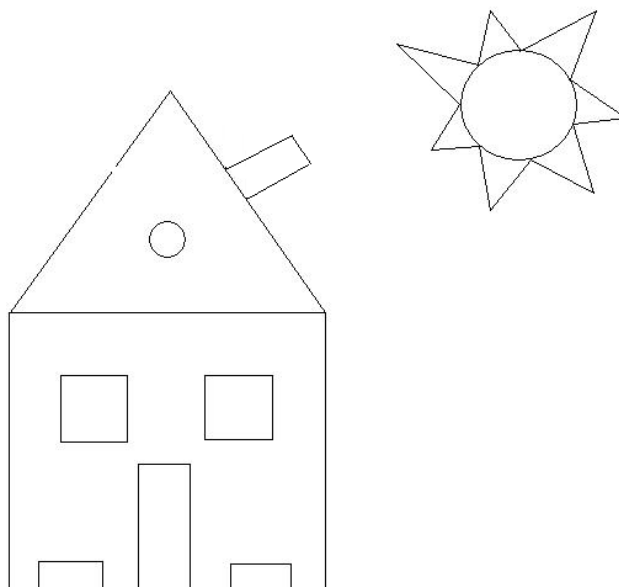
VLASTNÍ AKTIVITA

- Děti – sedí vedle sebe v řadě na koberci, před každým je bílý papír položený na šířku, která označuje pracovní prostředí každého dítěte, a děti pracují dle instrukcí učitelky. Při této aktivitě procvičujeme pouze pojmy, před, za, nad, pod. Důležité je začít zleva doprava (návlek očních pohybů, příprava na čtení). Děti pracují dle slovních instrukcí učitelky, tzv. geometrický diktát. Musí proběhnout ujasnění termínů – např. malý, větší, největší nebo malý, velký, největší. Podle složení skupiny se nemusí používat prostřední velikost a pak se používají jen termíny malý x velký. Př. Diktátu, doporučené množství je 5 – 6 úkolů: Dej na puntík nejmenší kruh, před něj polož největší trojúhelník, nad kruh větší čtverec.....Učitelka upozorňuje děti na chybu např. slovy: „Podívej se, jestli jsi čtverec dal na stejné místo, jako tvoji kamarádi.“
- Obrázek s domečkem, zopakování geometrických tvarů, společná práce s obrázkem např. „Ukaž, který kruh je větší? Který geometrický tvar je největší, nejmenší? Co je nad dveřmi? Co je pod okny?.....“
- Děti se postaví vedle sebe do řady a přemísťují se podle pokynů učitelky: Aničko, stoupni si za Petrušku. Dane, postav se před Petra. Jirko, stoupni si vedle Tomáška (zatím nerozlišujeme vlevo a vpravo).
- Ukážeme si, kterou rukou píšeme a pojmenujeme, která ruka je pravá, levá, dále si ukazuje části těla např. „Ukaž, kde máš pravé oko, kde máš levou patu, pravé rameno, levé oko....“

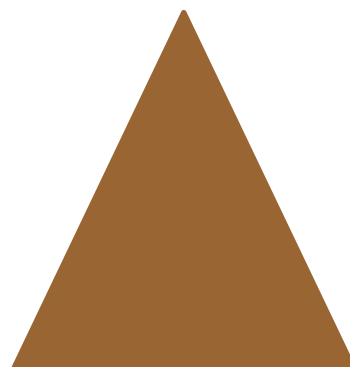
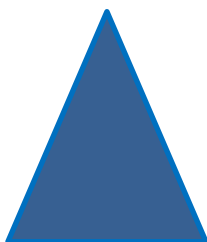
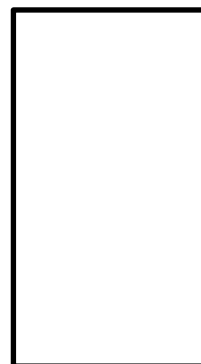
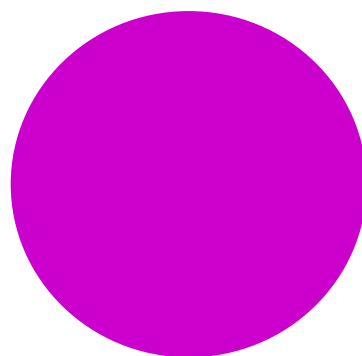
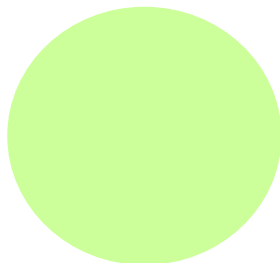
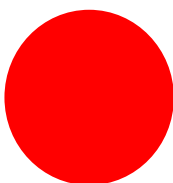
HRA + ZÁVĚR

- Hra - učitelka si vybere jednu
- 1. „Dotkni se“ – děti běhají po třídě, na signál (triangl) učitelka řekne např.: „Levé ucho na levé ucho“ – děti utvoří dvojice a dotýkají se levýma ušima. Na signál se dvojice oddělí a opět běhají po třídě. Hra pokračuje dále, učitelka zařazuje další části lidského těla. Hra nemá vítěze, slouží k pobavení dětí.
- Z rozstříhaných barevných geometrických tvarů sestavují na bílý papír obrázek
- Zhodnocení práce

Předloha k 8. lekci – Prostorová a pravo – levá orientace

Příloha číslo 1 - k využití ve 2., 3. a 8. lekci

9. Rozvoj motoriky mluvidel

Očekávaný výstup: Provádí cviky na uvolnění motoriky obličeje

Pomůcky:

- lavička
- 10 x lízátko (popř. nugeta)
- 10 x zrcátko
- 10 x plastový kelímek s brčkem
- 10 x papír A4
- 10 x bublifuk (popř. 5x – do dvojice, dle možností MŠ)
- Papírové kapesníčky pro průběžné otírání obličeje

Místo realizace: třída s kobercem a lavičkou, třída se stolkou

POZDRAV + MOTIVACE

- Úvodní pozdrav
- Motivační povídání o tom, co nás dnes čeká

VLASTNÍ AKTIVITA

DECHOVÁ CVIČENÍ

- Děti – leží na koberci, pokrčí nohy, jednu ruku dají na břicho, nácvik bráničního dýchání (nádech nosem, zadržet dech, výdech ústy). Učitelka motivuje děti slovy, že se nezvedají ramena, ale nafukují si břicho vzduchem, jako když se nafukuje míč. Na břich může dětem položit papír, lépe uvidí, zda správně dýchají. Při výdechu mohou syčet jako hadi „sss“, jako mašina „šššš“.
- Děti se posadí na lavičku, papír si dají do výšky obličeje, nadechují se nosem a vydechují do papíru, který se pohybuje. Není důležité vydechnout hodně, ale pozvolna a co nejdéle. Nádech nosem, zadržet dech, pozvolný výdech.
- Děti papír zmuchlají, rozmístí se po třídě a kouličkou si hází, zkouší hodit a chytit (náročnější obměnou je hodit, tlesknout a chytit).
- Hra s papírovou koulí - děti utvoří dvojice, posadí se ke stolečku naproti sobě a foukají do papírové koule z jedné strany na druhou (stačí jedna koule do dvojice).
- U stolečků - hra s vodou – „bublání“. Vody v kelímku stačí, aby bylo méně než polovina

CVIČENÍ NA ROZVOJ MOTORIKY OBLIČEJE - děti sedí na lavičce vedle sebe, učitelka cvik vždy předvede a kontroluje, zda ho děti tvoří správně

- Nafouknutí obou tváří vzduchem, dotknutí se jich ukazováčky a vypuštění vzduchu
- Vzduch do jedné tváře a jeho přesun do druhé tváře

- Úsměv se zoubky, bez zoubků a zamračení (několikrát zopakovat)

CVIČENÍ NA ROZVOJ MOTORIKY JAZYKA – na lavičce, se zrcátkem

- Na rozhýbání jazyka zařadíme čertíka a koníka
- Vyplazování a zatahování jazyka, tvoření špičky
- Hýbání jazykem vlevo a vpravo – pro lepší motivaci dětí je vhodné zařadit lízátko, děti jazyk vytahují směrem za lízátkem (popř. olizují nugetu)
- Hýbání jazykem nahoru a dolů (opět za pomoci lízátka)

HRA + ZÁVĚR

- Hra s bublifuky – děti zkouší tvořit největší bublinu nebo co nejvíce bublin naráz

- Zhodnocení práce

10. Jazyková a hudební výchova, aneb máme rádi zvířata

Očekávaný výstup: Podle čtené hádanky pozná zvíře, podle hudební hádanky pozná písničku, určí zvířecí rodiny, opakuje první hlásku ve slově, slabiky, barvy

Pomůcky:

- Klavír, flétna
- Triangl
- Písničky
  - Kočka leze dírou: Já písnička (musím doplnit autora....)
  - Běží liška k Táboru http://www.detskestranky.cz/rubrika/20-basnicky_a_pisnicky.htm
  - Skákal pes: http://www.detskestranky.cz/rubrika/20-basnicky_a_pisnicky.htm
  - Pásla ovečky: http://www.detskestranky.cz/rubrika/20-basnicky_a_pisnicky.htm
- Obrázky zvířat, popř. je možno využít i jiný soubor, který vlastní MŠ
- Hádanky – výběr z www stránek:
  - <http://detsky-svet.blog.cz/0910/hadanky-zvirata-vaclav-fischer>
  - <http://detsky-svet.blog.cz/0910/hadanky-zvirata-2-vaclav-fischer>

Místo realizace: třída s kobercem

POZDRAV + MOTIVACE

- Úvodní pozdrav
- Motivace – povídání o tom, kdo má doma jaké zvířátko a jak se o něj stará

VLASTNÍ AKTIVITA

- Děti sedí na koberci, učitelka čte hádanky a děti se snaží poznat zvířátko. Pokud se to dětem nedaří, poskytuje dětem učitelka rady (zvuk, pantomima, obrázek.....)

PES

Malý velký, bílý, černý,
svému pánu vždycky věrný.
Ocáskem vrtí z radosti,
pochutnává si na kosti.

SLEPIČKA

Když udělá ko-ko-ko,
načechrá si peří,
bude vejce naměkko
pro mne na večeři.

KRÁVA

Celé týdny trávu žvýká,
aby dala krajáč mléka.
Nepospíchá, má dost času,
rohý nosí pro okrasu.

TYGR

Je z rodu velkých kočiček,
nosívá žlutý župan s pruhy
a z ostrážitých očiček
mu srší blesky v barvě duhy.

ŽIRAFA

Nohy dlouhé jako chůdy,
vysokánský krk,
vidí domů oknem půdy
přes zelený smrk.

MEDVĚD

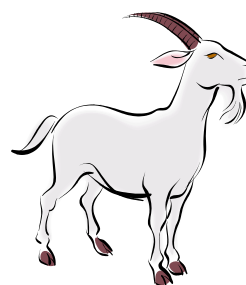
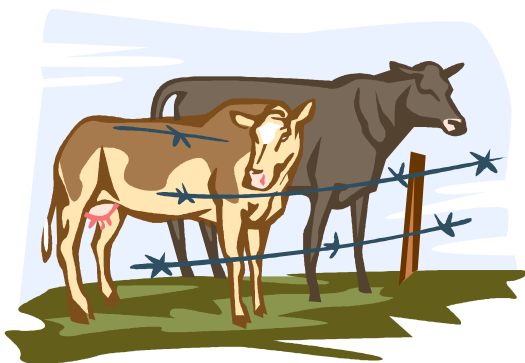
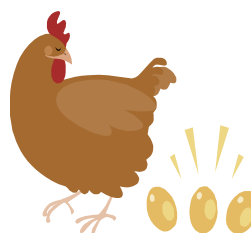
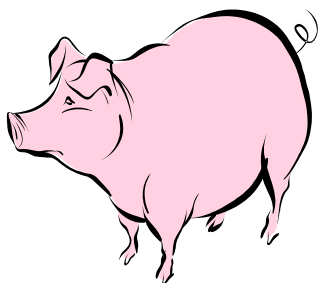
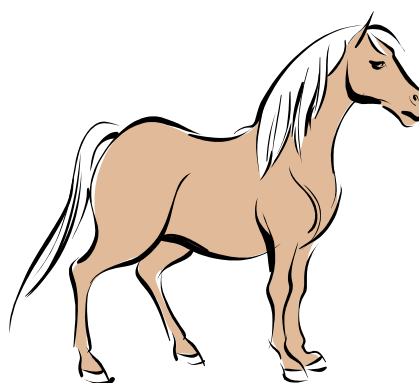
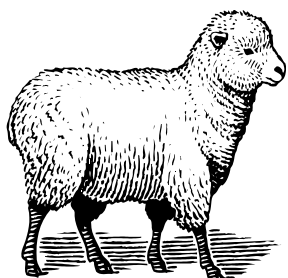
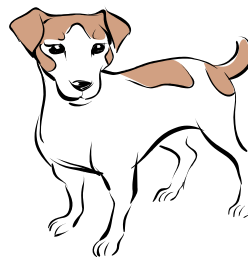
Nosí kabát chlupatý,
tančí po dvou jako ty,
hlavou do stran kymácí,
nepokazí legraci.

- Určí první písmeno v názvu zvířete a vytleskají ho na slabiky
- Hudební hádanky – učitelka zahraje na klavír nebo flétnu písničku (nebo její část, dokud děti nepoznají), řeknou si, o jakém je písnička zvířátku a zazpívají si ji (mohou doprovázet hru na tělo). Písničky: Kočka leze dírou, Skákal pes, Běží liška k Táboru, Pásla ovečky
- Děti sedí v kruhu na koberci – prohlíží si obrázky zvířátek, pojmenují je a určují barvy. Ve druhém kole určují celou zvířecí rodinku.
- Pohybová chvilka na protažení – skáčíme jako žabka, běháme jako pes, plazíme se jako had, jdeme jak káčátko.....
- „Pro další hru, která nás čeká, potřebujeme vědět, jaké zvuky vydávají zvířátka, se kterými jsme hráli tichou poštou, znáte je?“ Společně v kruhu zopakují známé zvuky zvířat a seznámí se s těmi, které neznají.

HRA + ZÁVĚR

- Děti utvoří dvojice, učitelka po koberci rozmístí obrázky zvířat. Poté učitelka vytvoří zvuk „Haf, haf, haf....“ a jeden z dvojice vybíhá a hledá psa. Obrázek si dávají na předem určené místo. Při dalším zvířeti se vystřídají. Hra končí, když na koberci není již žádný obrázek. Vyhrává dvojice, která má nejvíce obrázků. Je na zvážení učitelky, zda budou pracovat všechny děti naráz či se střídat.
- Zhodnocení práce

Příloha číslo 4 – k využití v 10. lekci

11. Rozvoj jemné motoriky

Očekávaný výstup: Provede uvolňovací cvičení v ramenním, loketním kloubu a v zápěstí

Pomůcky:

- Plochý štětec
- Kelímek s vodou
- Tabule (nebo plochý štětec, temperová barva, balicí papír) – pro každé dítě

Místo realizace: třída s kobercem

POZDRAV + MOTIVACE

- Úvodní pozdrav
- Motivace – hádanky – učitelka pantomimou předvádí nějaké činnosti, při kterých využívá paže, a děti hádají, jaké činnosti předvádí (smrká, sází květiny, řídí auto, utírá stůl....)

VLASTNÍ AKTIVITA

Pohyby provádíme nejlépe ve stoje, každý by měl mít dostatek místa. Je vhodné cvičit každou ruku zvlášť, později ruce střídát či cvik provádět oběma rukama najednou.

- křídla letadla za letu, let ptáků
- stromy - rostou, vadnou, kymácejí se ve větru
- pracovní činnosti - řezání pilou, sekání sekerou, hoblování, kopání motykou, zametání, hrabání hráběmi, kosení a sečení kosou, máchání, ždímání a věšení prádla, žehlení
- dirigování orchestru (je možno doprovodit písničkou)
- mávání na rozloučenou celou paží nebo předloktím
- vrtule vrtulníku – kruhy nad hlavou nataženými pažemi, buď sepjatými, nebo roztaženými
- napodobování sportovních činností – vycházet z pořadí rameno – loket – zápěstí: plavecký styl kraul, hod koulí nebo míčem, plavecký styl prsa volejbal, tenis, střelba z luku, hod šipkou, cvičení se stuhou, driblování
- Štětcem na tabuli vodu malují vlny od moře (je možno nahradit štětcem na balicí papír)

HRA + ZÁVĚR

- Pohybová hra „Otec Abrahám“ <http://www.youtube.com/watch?v=ycDJ9FcAv7A>
- Zhodnocení práce

12. Rozvoj jemné motoriky II.

Očekávaný výstup: Provede uvolňovací cvičení zaměřená na ruce a prsty

Pomůcky:

- novinový papír
- písek nebo mouka na táčku, (popř. prstový štětec, barevná koule na kreslení)

Místo realizace: třída s kobercem

POZDRAV + MOTIVACE

- Úvodní pozdrav
- Motivace – povídání o tom, co všechno se dá dělat rukama, k čemu je potřebujeme, co bychom bez nich nezvládli udělat

VLASTNÍ AKTIVITA

Výběr cvičení dle paní učitelky

- Návěst říkanky doprovázené pohybem
„Všechny moje prsty, - vytřepání prstů
schovají se v hrsti. – ruce v pěst
Spočítám je hned, - ruce jsou stále v pěsti
jedna, dva, tři, čtyři pět“ – z pěsti počítání a postavování jednotlivých prstů (od palce po malíček)
- mnutí rukou jako při mytí
- luskání prsty – vychází z prudkého skluzu palce po bříšku prostředníku
- předvádění deště – pohyby prstů
- dlouhý nos – všechny prsty jsou pořádně roztaženy do vějíře a dotýkají se navzájem jen špičkou palce a malíčku a špičkou druhého palce o nos, pozice obou rukou můžeme měnit a opět je správně postavit
- dalekohled – vznikne přiložením polouzavřených pěstí k očím, funkčnost dalekohledu zkontrolujeme tak, že oči dítěte jsou vidět.
- brýle – vytvoří se tak, že spojí palec a ukazováček do kruhu a přiloží k očím
- hra na hudební nástroje – trubku, klarinet, klavír, kytaru, bubny
- stříška z natažených prstů
- simulování psaní na stroji
- stříhání nataženými prsty
- solení, drobení, uždibování
- psaní do písku, mouky (prstovým štětcem, barevnou koulí) – ovály (švestky)
- zdravení prstů – prsty se pozdraví tak, že obě ruce spojíme zápěstím k sobě, prsty a dlaně natáhneme od sebe, postupně spojujeme palce – několikrát se krátce dotknou, pak ukazováčky atd.
- mačkání papíru v dlani – vytvoření koule, se kterou je možno házet, hodit a tlesknout, házet na cíl, do dálky

HRA + ZÁVĚR

- Děti jsou v kruhu na koberci a trhají novinový papír na malé kousky a tvoří společně hromádku natrhaného papíru – na signál učitelky vyhazují natrhané papírky (motivací může být, že opadává listí, prší, sněží.....) – natrhané papírky je možno využít na koláž či další aktivitu MŠ
- Zhodnocení práce

13. Rozvoj jemné motoriky + grafomotorika

Očekávaný výstup: Správně drží tužku, dle předlohy provede grafomotorická cvičení

Pomůcky:

- Hra mikádo nebo Mozaiky
- Trojhranné pastelky
- Gumičky
- Pracovní listy: Bednářová Jiřina, Šmarda Richard: Jedním tahem - Uvolňovací grafomotorické cviky, DYS - centrum 2009, <http://www.eshop-rychle.cz/dyscentrum/eshop/3-1-NAPRAVNE-MATERIALY/0/5/2-Jednim-tahem>

Místo realizace: třída s kobercem, třída se stoly a židličkami

POZDRAV + MOTIVACE

- Úvodní pozdrav
- Motivace – děti sedí v kroužku na koberci, ruce mají za zády, učitelka dá každému do ruky pastelku. Děti podle hmatu poznávají, co mají v ruce a k čemu dané věc slouží. Je možno zopakovat barvy, popř. první písmeno v názvu barvy

VLASTNÍ AKTIVITA

Zopakování básničky doprovázené pohybem - na uvolnění ruky:

„Všechny moje prsty, - vytřepání prstů

schovají se v hrsti. – ruce v pěst

Spočítám je hned, - ruce jsou stále v pěsti

jedna, dva, tři, čtyři pět“ – z pěsti počítání a postavování jednotlivých prstů (od palce po malíček)

- Uvolňovací cvičení ruky a paže – využít nabídku z lekcí 11. a 12. – dle potřeb dětí a uvážení paní učitelky
- Návčik správného sezení u stolečku (nohy na zemi, zadeček na konci židle, oba lokty na stole) a držení tužky – špetkový úchop – mezi hrotem tužky a prsty by měla být vzdálenost cca 3 cm, palec drží, prostředníček podpírá, ukazováček je lehce položen shora. Lehké položení můžeme motivovat tak, že ukazováčkem poklepeme na pastelku. Pokud dítě drží tužku příliš u hrotu, je možno omotat tužku slabou gumičku ve správném místě (3 cm od hrotu). Tímto způsobem je možno zabránit nízkému držení nebo v případě velkého přitlaku sjíždění prstů dolů k hrotu. Více informací na: <http://www.grafomotorika.eu/>. Obrázky správného/špatného úchopu najdete na následující straně, více na: <http://www.jak-spravne-psat.cz/cs/Priklady-spravneho-a-spatneho-psani>. Učitelka ukáže a upraví dětem držení psacího náčiní. Poté děti odloží tužku, vyklepou ruku a znovu správně uchopí.
- PL na procvičení grafomotoriky – děti obtahují daný tvar, po jednom obtažení střídají barvy pastelek, učitelka průběžně kontroluje správný úchop

HRA + ZÁVĚR

- Hra mikádo nebo mozaiky (sbírání korálků pomocí pinzety), popř. využít jinou hru dle možností MŠ
- Zhodnocení práce

Správné držení – ŠPETKOVITÝ ÚCHOP

Špatné držení

Křečovitě držení

Hrníčkový úchop

Nízké křečovitě držení

Špetkový úchop s palcem

Protažená hrstička

Pěstičkový úchop

14. Rozvoj sluchového vnímání

Očekávaný výstup: rozliší zvuky okolo sebe

Pomůcky:

- CD přehrávač
- CD Hudební výchova pro 1. ročník ZŠ, Hudební ukázky na tento CD poskytl Český rozhlas, 1998, SPN
<http://www.spn.cz/stranky/katalog.php?viewsub=hv&viewcat=zs&nocache=66587500>
- Budík

Místo realizace: třída s kobercem

POZDRAV + MOTIVACE

- Úvodní pozdrav
- Děti se posadí (položí) na koberec, mohou zavřít oči a poslouchají, co slyší. Potom si společně s učitelkou povídají o tom, co slyšeli.

VLASTNÍ AKTIVITA

- Poslech CD a poznávání zvuků - kohout, kapky, tramvaj, sanitka, konvice, telefon, klavír, flétna, déšť, včelky, vítr, had, kůň
- Děti sedí v kruhu, mají zavřené oči (jednou ruku si je přikrývají) – učitelka se pokaždé ozve z jiné části třídy a děti mají druhou rukou ukázat, odkud se ozývá.
- Děti poznávají reálné zvuky, které učitelka (popř. děti) úmyslně vytvoří (pouštění vody, posouvání židle, zakašlání, cinkání klíčem, muchlání papíru, míchání lžičkou v hrnečku)

HRA + ZÁVĚR

- Hra – rozdělení na dvě skupiny, které si vzájemně schovávají budík (hledají ho podle tikání nebo zvonění)
- Zhodnocení práce

15. Sluchová analýza a syntéza II – hláskování, cvičení pro nácvik čtení genetickou metodou

Očekávaný výstup: Určí první hlásku ve slově, od dané hlásky vytvoří slovo

Pomůcky:

- Obrázky – jednoslabičná a dvojslabičná slova – viz příloha

Místo realizace: třída s kobercem

POZDRAV + MOTIVACE

- Úvodní pozdrav
- Motivace – učitelka na děti začne mluvit po hláskách..... „Ahoj děti, těšíte se, co dnes budeme dělat?“ Budeme si hrát s písmenky.

VLASTNÍ AKTIVITA

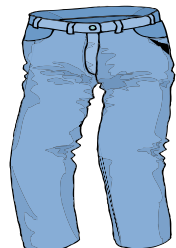
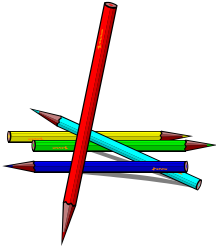
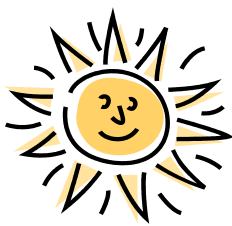
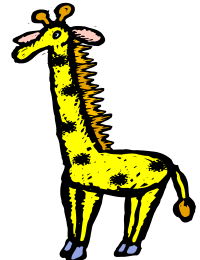
- Určování první hlásky ve slově. „Já jsem Katka a moje první písmenko je K (začínám na písmenko K)“. Dále se představí všechny děti a určí první hlásku svého jména (popř. s dopomocí učitelky, která důrazněji řekne první hlásku)
- Učitelka ukazuje po třídě různé předměty a děti určují první hlásku (rádio – R, míč – M, lavička L, okno O, stůl S.....)
- Děti se rozejdou po třídě a najdou hračku, která začíná na stejné písmeno, jako jejich jméno
- Hra „Městečko spí“ děti leží na břiše na koberci, hlavu mají položenou. Domluví se na hlásce, která je probudí. Učitelka říká různá slova, jakmile řekne slovo, které začíná na domluvenou hlásku, městečko se probudí a děti zvednou hlavu
- Pro rychlíky - společně vyberou jednu hlásku a vymýšlejí co nejvíce slov začínající na danou hlásku
- Hádanky – učitelka vyhláskuje jméno některého přítomného dítěte, a kdo pozná své jméno, zvedne ruku. V případě, že ani po druhém/třetím zopakování dítě své jméno nepozná, jsou vyzvány ostatní děti, zda poznaly, či jméno učitelka hláskuje
- Děti zkouší vyhláskovat své jméno

HRA + ZÁVĚR

- Hra s obrázky – pojmenují (popř. učitelka vysvětlí význam slova), určí první písmeno a vyhláskují (nejprve slova jednoslabičná, pak dvojslabičná). V případě, že děti ještě doposud používají zdobněliny, je dobré vést je k tomu, aby od nich pomalu upouštěly
1. pes, 2. míč, 3. dům, 4. rýč, 5. čaj, 6. lev, 7. kůň, 8. býk, 9. med, 10. klíč,
11. auto, 12. kolo, 13. růže, 14. bota, 15. noty, 16. maso, 17. voda, 18. kuře,
19. ryba, 20. sova
- Zhodnocení práce

Příloha číslo 5 – k využití v 15. lekci

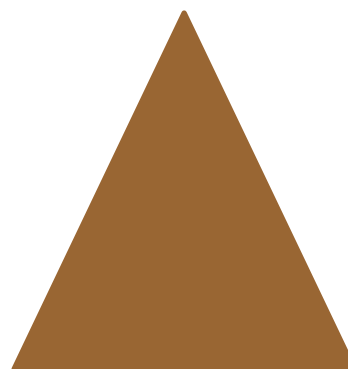
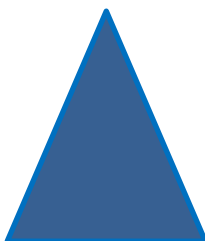
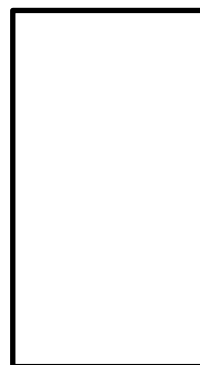
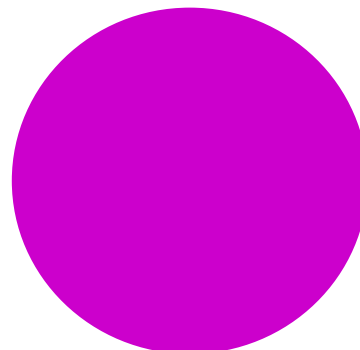
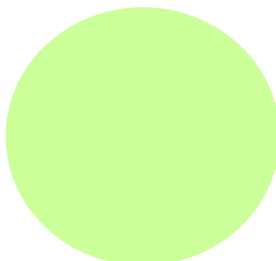
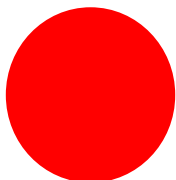
1. 	2. 	3. 	4.
5. 	6. 	7. 	8.
9. 	10. 	11. 	12.
13. 	14. 	15. 	16.
17. 	18. 	19. 	20.

21. 	22. 	23. 	24.
25. 	26. 	27. 	28.

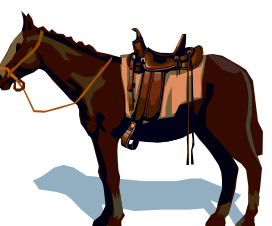
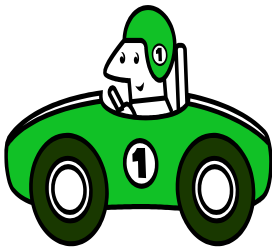
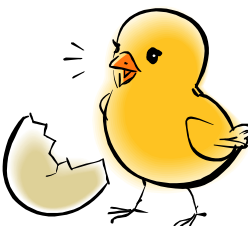

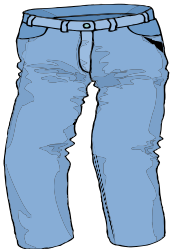
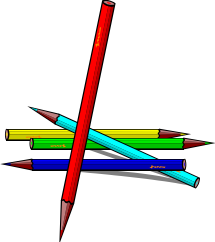
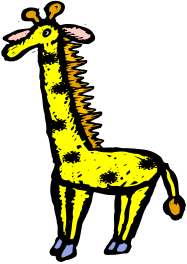
Přílohy (k rozstříhání)

1. Příloha číslo 1 – k využití v 2., 3. 8. lekci.

2. Příloha číslo 2 – k využití ve 4. lekci

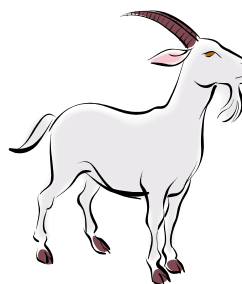
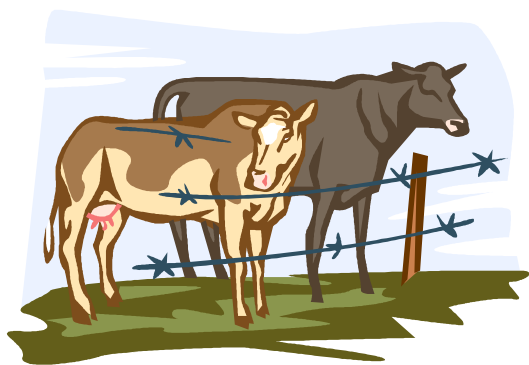
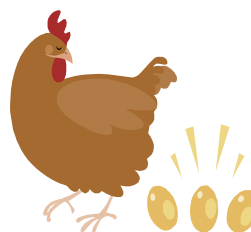
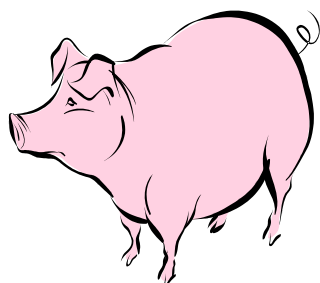
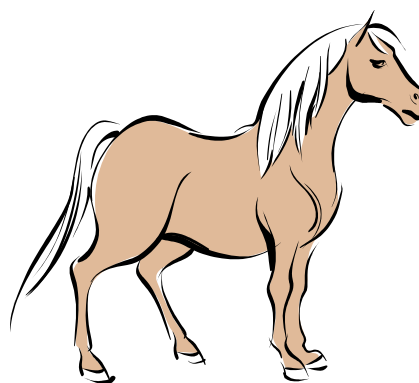
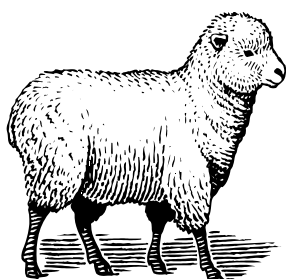
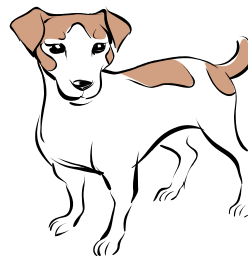
1. 	2. 	3. 	4.
5. 	6. 	7. 	8.
9. 	10. 	11. 	12.
13. 	14. 	15. 	16.
17. 	18. 	19. 	20.

21. 	22. 	23. 	24.
25. 	26. 	27. 	28.

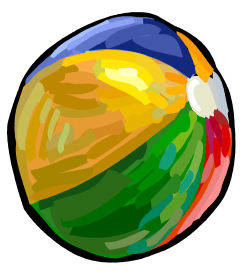
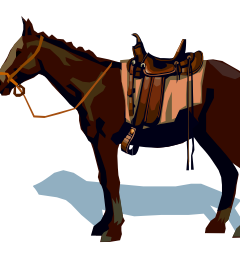
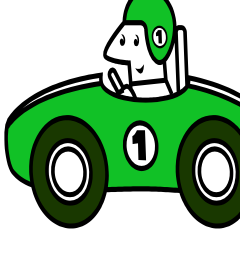
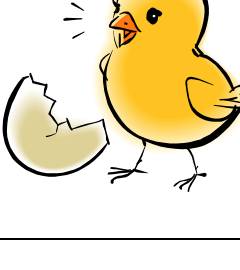
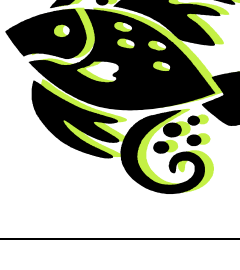
3. Příloha číslo 3 - k využití v 5. lekci

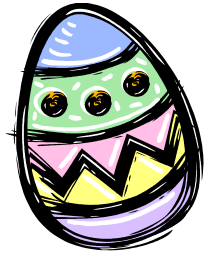
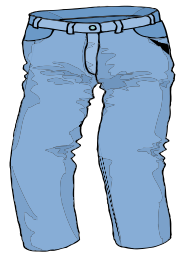
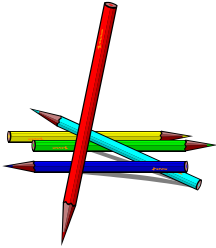
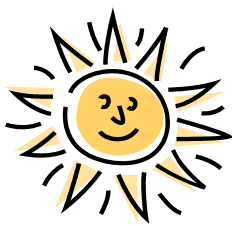
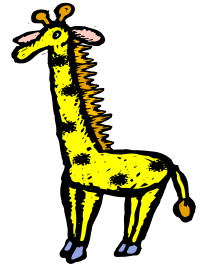

4. Příloha číslo 4 – k využití v 10. lekci

5. Příloha číslo 5 - k využití v 15. lekci

1. 	2. 	3. 	4.
5. 	6. 	7. 	8.
9. 	10. 	11. 	12.
13. 	14. 	15. 	16.
17. 	18. 	19. 	20.

21. 	22. 	23. 	24.
25. 	26. 	27. 	28.